

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň:

Obsahově, časově, organizačně:

- vyučuje se ve 4. a v 5. roč. 1 hodina týdně.
- žáci mohou pracovat s internetem
- předmět je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, členěného do těchto tématických okruhů:

Místo, kde žijeme

- okolní krajina: zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů a jejich třídění, naše vlast, vesmír, svět a Evropa, působení lidí na krajinu a ŽP

Lidé kolem nás

- vhodné chování a jednání mezi lidmi, jedinec a společnost, chápání a tolerance
- základní globální problémy, problémy ŽP v ČR i ve světě, problémy konzumní společnosti

Lidé a čas

- orientace v čase – kalendář, letopočet, čas a historie, vesmír a náš čas, režim dne
- současnost a minulost
-

Rozmanitost přírody

- Země a sluneční soustava
- rovnováha v přírodě
- proměnlivost a rozmanitost v živé i neživé přírodě, životní podmínky a potřeby, rostliny, živočichové houby, znaky života
- lidská činnost a příroda, ochrana ŽP a přírody, živelní pohromy, ekologické katastrofy, chování a prevence, likvidace odpadů

Člověk a jeho zdraví

- biologické a fyziologické funkce člověka, jeho potřeby, reprodukce a vývoj jedince
- péče o zdraví a první pomoc
- láska, rodičovství, základy sexuální výchovy
- vlivy techniky, nové energie
- situace hromadného ohrožení

Výuka probíhá v učebně, součástí výuky jsou návštěvy planetária, návštěvy muzea a výstav dle aktuálních nabídek.

Předmětem prolínají průřezová témata OSV, Mkv, EV, EGS, VDO

Rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žákům se umožňuje používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie odbornou literaturu
- žáci získávají informace o přírodě, učí se ji pozorovat, zaznamenávat a hodnotit výsledky svých pozorování

Kompetence k řešení problémů

- zařazování metod a pokusů, při kterých mohou žáci sami docházet k objevům, řešením a závěrům
- žáci se učí správně se rozhodovat v různých situacích, řešit zadané úkoly a vyhledávat si k řešení informace

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke správné terminologii
- v osvojovaných tématech si žáci rozšiřují slovní zásobu a užívají ji ve vlastních projevech

Kompetence sociální a personální

- zadávat úkoly pro společnou práci
- při práci ve skupině se žáci
- učí spolupracovat, respektovat a hodnotit názory a zkušenosti ostatních
o náměty a názory žáků se zajímá i učitel

Kompetence občanské

- budovat u žáků ohleduplnost k přírodě
- vyžadovat dodržování pravidel slušného chování
- učit poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učit k toleranci a bezproblémovému jednání
- učit zachování rozvahy v situacích ohrožení
- umožnit žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- umožnit žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vést žáky ke správnému užití pomůcek, vybavení, techniky
- vést k dodržování pravidel bezpečnosti v samostatné i týmové činnosti

Přírodověda

4. ročník

Výstupy	Učivo	Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
ROZMANITOST PŘÍRODY			
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Přírodní společenstva – les, rybník, pole, okolí lidských obydlí	Vv, Pč, Hv	EV – ekosystémy; základní podmínky života
Má základní informace o postavení Země ve vesmíru, uvědomuje si změny v přírodě za jednotlivá období.	Určování času podle přírody, postavení Země, Slunce, Měsíce vzhledem k střídání ročních období, dne a noci	Vv, Čj	
Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy.	Slavkovský region a okolí Křižanovic – rybník, les, pole (společenstva), potravní řetězec		
Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech.	Stavba bylin, rozmnožování rostlin, dýchání, výživa		
Chápe potřebu ochrany přírody a změny v ní související s činností člověka a posuzuje činnost člověka.	Ochrana přírody	M, Čj	EV – vztah člověka k prostředí
Účastní se jednoduchého pokusu.	Pěstování rostlin ze semen, rozmnožování z cibule, oddenku		
ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	Péče o zdraví – životospráva	ČJ, M, Vv, Pč	EV – vztah člověka k prostředí, prostředí a zdraví
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích stimulujících mimořádné události.	Ochrana člověka za mimořádných událostí, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci		
Osvojuje si základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	První pomoc pro děti, zdravá výživa, zuby		
Umí přivolat pomoc, má telefonní číslo první pomoci.	Mimořádné události		

Přírodověda

5. ročník

Výstupy	Učivo	Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
---------	-------	---------------------------------------	------------------

ROZMANITOST PŘÍRODY			
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	Člověk a neživá příroda: podmínky života na Zemi, pozorování neživé přírody, nerosty a horniny	Pč	
Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídání ročního období.	Člověk a vesmír: Slunce, sluneční soustava, planeta Země	Pč, Vv	
Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí.	Rozmanitost života na Zemi, život v různých podnebných pásích	Infor. tech., Pč., Vv	Environmentální výchova – ekosystémy.
Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	Třídění živých organismů, rovnováha v přírodě	Čj, Vv, Pč	Environmentální výchova – základní podmínky života.
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	Chráníme přírodu: člověk využívá krajinu, pomáháme přírodě, vztah člověka k životnímu prostředí, chráněné krajinné oblasti, třídění domovního odpadu	Čj, Pč	
Naplňuje, založí a zdůvodní jednoduchý pokus, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	Příprava a provedení jednoduchého pokusu	Pč, Čj – popis	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života.	Člověk – součást přírody, lidské tělo, stavba a základní funkce jednotlivých soustav	Tv, Pč, Vv	
Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.	Člověk roste a vyvíjí se, etapy lidského života, zdravá výživa		
Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače		
Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; osobní, intimní a duševní hygiena – stres a jeho rizika; reklamní vlivy		
Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana		
Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	rodina a partnerství, biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV/AIDS (cesty přenosu)		